

Bruxelles, 4. siječnja 2022.
(OR. en)

5030/22
ADD 1

FRONT 3
COMIX 3

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 21. prosinca 2021.

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2021) 829 final ANNEX

Predmet: **PRILOG KOMUNIKACIJI KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I
VIJEĆU Predložak sporazuma o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896
Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj
graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU)
br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624**

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 829 final ANNEX.

Priloženo: COM(2021) 829 final ANNEX

Bruxelles, 21.12.2021.
COM(2021) 829 final

ANNEX

PRILOG

KOMUNIKACIJI KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Predložak sporazuma o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uređaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624

Predložak sporazuma o statusu između Europske unije i [treće zemlje] o operativnim aktivnostima koje izvršava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u [trećoj zemlji]

EUROPSKA UNIJA

i [TREĆA ZEMLJA],

dalje u tekstu pojedinačno nazivane „stranka” ili skupno „stranke”,

BUDUĆI DA se može dogoditi da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) koordinira operativnu suradnju između država članica Europske unije i [treće zemlje], među ostalim na državnom području [treće zemlje],

BUDUĆI DA bi trebalo uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za situacije u kojima će članovi tima koje rasporedi Agencija imati izvršne ovlasti na državnom području [treće zemlje],

BUDUĆI DA se sporazumom o statusu može propisati da Agencija uspostavi područne urede na državnom području [treće zemlje] kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti te osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije,

UZIMAJUĆI U OBZIR visoku razinu zaštite osobnih podataka u [trećoj zemlji] i Europskoj uniji, i

Prema potrebi [UZIMAJUĆI U OBZIR da je [treća zemlja] ratificirala [relevantni instrument međunarodnog prava u području zaštite osobnih podataka koji je sklopila treća zemlja i koji bi ukazivao na dovoljnu razinu zaštite, npr. Konvenciju br. 108 Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. o zaštiti pojedinaca u vezi s automatskom obradom osobnih podataka te njezin Dodatni protokol],

IMAJUĆI NA UMU da su poštovanje ljudskih prava i demokratska načela temeljna načela koja uređuju suradnju između stranaka,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je [treća zemlja] ratificirala [relevantni instrument međunarodnog prava u području zaštite temeljnih prava koji je sklopila treća zemlja i koji bi ukazivao na dovoljnu razinu zaštite, npr. Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i

temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950., koji se odražavaju u Povelji Europske unije o temeljnim pravima],

UZIMAJUĆI U OBZIR da bi sve operativne aktivnosti Agencije na državnom području [*treće zemlje*] trebale u potpunosti poštovati temeljna prava i međunarodne sporazume čije su stranke Europska unija, njezine države članice i/ili [*treća zemlja*],

UZIMAJUĆI U OBZIR da su sve osobe koje sudjeluju u operativnoj aktivnosti dužne održavati najviše standarde integriteta, etičnog ponašanja, profesionalnosti i poštovanja temeljnih prava, kao i ispunjavati obveze koje su im nametnute odredbama operativnog plana i kodeksa ponašanja Agencije,

ODLUČILE SU SKLOPITI SLJEDEĆI SPORAZUM:

Članak 1.

Područje primjene

1. Ovim Sporazumom uređuju se sva pitanja potrebna za raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u [*treću zemlju*] u kojoj članovi timova mogu izvršavati izvršne ovlasti.
2. Operativne aktivnosti iz stavka 1. mogu se odvijati na državnom području [*treće zemlje*], među ostalim na njezinim [*kopnenim*], [*morskim*] i [*zračnim*] granicama s [*drugom zemljom*].

[*Za obalne/otočne treće zemlje*] Podložno obvezama stranaka na temelju prava mora, posebice Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, operativne aktivnosti mogu se odvijati i u vanjskom pojasu [*treće zemlje*]. Operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma ne utječu na obveze traganja i spašavanja koje proizlaze iz prava mora, posebice Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, Međunarodne Konvencije o zaštiti ljudskog života na moru i Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

- „operativna aktivnost” znači zajednička operacija ili brza intervencija na granicama;
- „Agencija” znači Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu osnovana Uredbom (EU) 2019/1896¹ o europskoj graničnoj i obalnoj straži ili bilo kojom njezinom izmjenom;
- „nadzor državne granice” znači nadzor državne granice kako je definiran člankom 2. točkom 10. Uredbe (EU) 2016/399²;
- „timovi za upravljanje granicama” znači timovi sastavljeni od stalnih snaga europske granične i obalne straže namijenjeni raspoređivanju tijekom zajedničkih

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

² Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

operacija i brzih intervencija na vanjskim granicama u državama članicama i trećim zemljama;

- „savjetodavni forum” znači savjetodavno tijelo koje je Agencija osnovala u skladu s člankom 108. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „stalne snage europske granične i obalne straže” znači stalne snage europske granične i obalne straže predviđene člankom 54. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „EUROSUR” znači EUROSUR kako je definiran u članku 2. točki 9. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „promatrač za temeljna prava” znači promatrač za temeljna prava kako je predviđeno člankom 110. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „matična država članica” znači matična država članica kako je definirana u članku 2. točki 21. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „incident” znači situacija koja se odnosi na nezakonito useljavanje, prekogranični kriminal ili ugrozu života migranata na vanjskim granicama Europske unije ili [*treće zemlje*], duž njih ili u njihovoj blizini;
- „zajednička operacija” znači djelovanje koje koordinira ili organizira Agencija kako bi pružila potporu nacionalnim tijelima [*treće zemlje*] koja su nadležna za nadzor državne granice radi suočavanja s izazovima kao što su nezakonito useljavanje, sadašnje ili buduće prijetnje na granicama [*treće zemlje*] ili prekogranični kriminal, ili radi pružanja veće tehničke i operativne pomoći za nadzor tih granica;
- „član tima” znači pripadnik stalnih snaga europske granične i obalne straže raspoređen u okviru tima za upravljanje granicama za sudjelovanje u operativnoj aktivnosti;
- „država članica” znači država članica Europske unije;
- „operativno područje” znači geografsko područje na kojem će se odvijati operativna aktivnost;
- „država članica sudionica” znači država članica sudionica kako je definirana u članku 2. točki 22. Uredbe (EU) 2019/1896;
- „osobni podaci” znači osobni podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679³;
- „brza intervencija na granicama” znači djelovanje usmjereno na odgovaranje na situaciju posebnog i nerazmjernog izazova na granicama [*treće zemlje*] raspoređivanjem timova za upravljanje granicama na državno područje [*treće*

³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

zemlje] u ograničenom razdoblju kako bi se proveo nadzor državne granice zajedno s nacionalnim tijelima [*treće zemlje*] koja su nadležna za nadzor državne granice;

- „statutarno osoblje” znači statutarno osoblje kako je definirano člankom 2. točkom 15. Uredbe (EU) 2019/1896.

Članak 3.

Pokretanje operativnih aktivnosti

1. Operativna aktivnost na temelju ovog Sporazuma pokreće se pisanom odlukom izvršnog direktora Agencije na pisani zahtjev nadležnih tijela [*treće zemlje*]. Takav zahtjev uključuje opis stanja, moguće ciljeve i predviđene potrebe te potrebne profile osoblja, uključujući, ovisno o slučaju, osoblje koje ima izvršne ovlasti.
2. Ako smatra da bi zatražena operativna aktivnost vjerojatno uključivala ili dovela do ozbiljnih i/ili učestalih kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite, izvršni direktor Agencije ne pokreće operativnu aktivnost.
3. Ako nakon primitka zahtjeva iz stavka 1. izvršni direktor Agencije smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi odlučio hoće li pokrenuti operativnu aktivnost, može zatražiti dodatne informacije ili ovlastiti stručnjake Agencije da otputuju u [*treću zemlju*] i procijene ondašnje stanje. [*Treća zemlja*] olakšava takvo putovanje.
4. Izvršni direktor Agencije odlučuje da neće pokrenuti operativnu aktivnost ako smatra da postoji opravdani razlog za njezinu suspenziju ili prekid na temelju relevantnih odredbi članka 18.

Članak 4.

Operativni plan

1. Agencija i [*treća zemlja*] dogovaraju operativni plan za svaku operativnu aktivnost u skladu s člancima 38. i 74. Uredbe (EU) 2019/1896. Operativni plan obvezujući je za Agenciju, [*treću zemlju*] i države članice sudionice.
2. [*Ako država članica graniči s trećom zemljom ili operativnim područjem*] Operativni plan i sve njegove izmjene podliježu suglasnosti svake države članice koja graniči s [*trećom zemljom*] i/ili operativnim područjem.
3. U operativnom planu detaljno se utvrđuju organizacijski i postupovni aspekti operativne aktivnosti, uključujući:

- (a) opis stanja, uz način djelovanja i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) procjenu očekivanog trajanja operativne aktivnosti potrebnog za postizanje njezinih ciljeva;
- (c) operativno područje;
- (d) opis zadaća, uključujući one koje zahtijevaju izvršne ovlasti, odgovornosti, uključujući one u vezi s poštovanjem temeljnih prava i zahtjeva u vezi sa zaštitom podataka, te posebnih uputa za timove, uključujući one o dopuštenom uvidu u baze podataka i dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi u [*trećoj zemlji*];
- (e) sastav tima za upravljanje granicama i raspoređivanje drugog odgovarajućeg osoblja/prisutnost drugih članova statutarnog osoblja Agencije, uključujući promatrače za temeljna prava;
- (f) odredbe o zapovijedanju i nadzoru, uključujući imena i činove službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja [*treće zemlje*] koje je nadležno za suradnju s članovima tima i Agencijom, posebno imena i činove onih službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja koje zapovijeda za vrijeme raspoređivanja, te položaj članova tima u zapovjednom lancu;
- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje tijekom operativne aktivnosti, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti upotrebe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutačnom izvješćivanju upravnog odbora i relevantnih tijela država članica sudionica i [*treće zemlje*], od strane Agencije, o svakom incidentu koji nastane za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma;
- (i) plan izvješćivanja i evaluacije koji sadržava mjerila za izvješće o evaluaciji, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava, i konačni datum za podnošenje završnog izvješća o evaluaciji;
- (j) [*Prema potrebi*] u pogledu operacija na moru, posebne informacije o primjeni relevantne nadležnosti i primjenjivog prava u operativnom području, uključujući upućivanja na nacionalno i međunarodno pravo te pravo Unije o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju;
- (k) uvjete suradnje s tijelima, uredima i drugim agencijama Unije osim Agencije, ostalim trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama;

- (l) opće upute o tome kako osigurati zaštitu temeljnih prava za vrijeme operativne aktivnosti, uključujući zaštitu osobnih podataka i obveze koje proizlaze iz primjenjivih međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima;
 - (m) postupke kojima se osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovine ljudima, maloljetnici bez pratnje i druge osobe u ranjivom položaju upućuju nadležnim nacionalnim tijelima koja im mogu pružiti prikladnu pomoć;
 - (n) postupke za uspostavu mehanizma zaprimanja i prijenosa Agenciji i [*trećoj zemlji*] pritužbi (uključujući one koje se podnesu na temelju članka 8. stavka 5. ovog Sporazuma) protiv bilo koje osobe koja sudjeluje u operativnoj aktivnosti, uključujući službenike graničnog nadzora ili drugo relevantno osoblje [*treće zemlje*] i članove timova, u vezi s navodnim kršenjima temeljnih prava u okviru njihova sudjelovanja u operativnoj aktivnosti Agencije;
 - (o) logističku organizaciju, uključujući informacije o uvjetima rada i okruženju područja na kojima se odvija operativna aktivnost;
 - (p) [*Prema potrebi*] odredbe koje se odnose na područni ured, kako je uspostavljen u skladu s člankom 6.
4. Za svaku izmjenu ili prilagodbu operativnog plana zahtijeva se suglasnost Agencije i [*treće zemlje*], nakon savjetovanja s državama članicama sudionicama.
 5. Razmjena informacija i operativna suradnja za potrebe EUROSUR-a odvija se u skladu s pravilima za uspostavu i dijeljenje posebnih slika stanja koje se utvrđuju u operativnom planu za predmetnu operativnu aktivnost.
 6. Evaluaciju operativne aktivnosti u skladu sa stavkom 3. točkom (i) ovog članka zajedno provode [*treća zemlja*] i Agencija.
 7. Uvjeti suradnje s tijelima, uredima i agencijama Unije u skladu sa stavkom 3. točkom (k) ovog članka provode se u skladu s njihovim odgovarajućim mandatima i uz raspoložive resurse.

Članak 5.

Izješćivanje o incidentima

I Agencija i [*relevantno tijelo treće zemlje*] imaju mehanizam za izješćivanje o incidentima kako bi se omogućilo pravodobno izješćivanje o svakom incidentu koji nastane za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma.

Agencija i [treća zemlja] međusobno si pomažu u provedbi svih potrebnih istraga incidenta prijavljenog putem tog mehanizma, na primjer u identifikaciji svjedoka i prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjeve za dobivanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s prijavljenim incidentom. Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovom vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

Članak 6.

Područni uredi

1. Agencija može uspostaviti područne urede na državnom području [treće zemlje] kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti i osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije. Lokaciju područnog ureda utvrđuje Agencija.
2. Područni uredi uspostavljaju se u skladu s operativnim potrebama i ostaju operativni u razdoblju u kojem su potrebni Agenciji za izvršavanje operativnih aktivnosti u [trećoj zemlji] i susjednoj regiji. Podložno suglasnosti [treće zemlje] Agencija može produljiti to razdoblje.
3. Svakim područnim uredom upravlja predstavnik Agencije, kojeg izvršni direktor imenuje voditeljem područnog ureda koji nadzire cjelokupni rad ureda.
4. Područni uredi prema potrebi izvršavaju sljedeće zadaće:
 - (a) pružaju operativnu i logističku potporu te osiguravaju koordinaciju aktivnosti Agencije u predmetnim operativnim područjima;
 - (b) pružaju operativnu potporu [trećoj zemlji] u predmetnim operativnim područjima;
 - (c) prate aktivnosti timova i podnose redovita izvješća sjedištu Agencije;
 - (d) surađuju s [trećom zemljom] u pogledu svih pitanja povezanih s praktičnom provedbom operativnih aktivnosti koje Agencija organizira u [trećoj zemlji], uključujući sva dodatna pitanja koja su mogla nastati za vrijeme tih aktivnosti;
 - (e) podupiru koordinatore u njegovoj suradnji s [trećom zemljom] na svim pitanjima povezanima s njezinim doprinosom operativnim aktivnostima koje organizira Agencija i, prema potrebi, povezuju se sa sjedištem Agencije;
 - (f) podupiru koordinatore i promatrače za temeljna prava kojima je dodijeljeno praćenje operativne aktivnosti u olakšavanju, prema potrebi, koordinacije i

komunikacije među timovima Agencije i relevantnim tijelima [*treće zemlje*], te svih relevantnih zadaća;

- (g) organiziraju logističku potporu povezanu s raspoređivanjem članova timova te raspoređivanjem i upotrebom tehničke opreme;
 - (h) pružaju svu ostalu logističku potporu u operativnom području za koje je nadležan predmetni područni ured, radi olakšavanja neometane provedbe operativnih aktivnosti koje organizira Agencija;
 - (i) osiguravaju djelotvorno upravljanje vlastitom opremom Agencije u područjima obuhvaćenima njezinim aktivnostima, uključujući moguću registraciju te opreme i njezino dugoročno održavanje te svu potrebnu logističku potporu;
 - (j) pružaju potporu ostalom osoblju i/ili aktivnostima Agencije u [*trećoj zemlji*] kako dogovore Agencija i [*treća zemlja*].
5. Agencija i [*treća zemlja*] osiguravaju najbolje moguće uvjete za ispunjavanje zadaća dodijeljenih područnom uredu.
6. [*Treća zemlja*] pruža pomoć Agenciji kako bi se osigurao operativni kapacitet područnog ureda.

Članak 7.

Koordinator

1. Ne dovodeći u pitanje ulogu područnih ureda kako je opisana u članku 6., izvršni direktor imenuje jednog ili više stručnjaka iz svojeg statutarnog osoblja koji se raspoređuju kao koordinatori za svaku operativnu aktivnost. Izvršni direktor obavješćuje [*treću zemlju*] o takvom imenovanju.
2. Uloga je koordinatora da:
 - (a) djeluje kao poveznica između Agencije, [*treće zemlje*] i članova timova te u ime Agencije pruža pomoć u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na uvjete raspoređivanja u timove;
 - (b) prati pravilnost provedbe operativnog plana, među ostalim s obzirom na zaštitu temeljnih prava u suradnji s promatračima za temeljna prava, i o tome izvješćuje izvršnog direktora;
 - (c) djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova i izvješćuje Agenciju o svim tim aspektima;
 - (d) potiče suradnju i koordinaciju između [*treće zemlje*] i država članica sudionica.

3. U okviru operativnih aktivnosti izvršni direktor može ovlastiti koordinatora za pružanje pomoći u rješavanju svih nesuglasica povezanih s provedbom operativnog plana i raspoređivanjem timova.
4. [Treća zemlja] članovima timova izdaje samo one upute koje su u skladu s operativnim planom. Ako koordinator smatra da upute izdane članovima timova nisu u skladu s operativnim planom ili primjenjivim pravnim obvezama, odmah o tome obavješćuje službenike [treće zemlje] koji obavljaju koordinacijsku ulogu i izvršnog direktora. Izvršni direktor može poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući suspenziju ili prekid operativne aktivnosti, u skladu s člankom 18. ovog Sporazuma. [Treća zemlja] može ovlastiti članove tima da djeluju u njezino ime.

Članak 8.

Temeljna prava

1. Pri izvršavanju svojih obveza na temelju ovog Sporazuma stranke se obvezuju djelovati u skladu sa svim primjenjivim pravnim instrumentima u području ljudskih prava, uključujući [navesti/izbrisati prema potrebi] Europsku konvenciju o ljudskim pravima iz 1950., Konvenciju Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967., Konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965., Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979., Konvenciju UN-a protiv mučenja iz 1984., Konvenciju UN-a o pravima djeteta iz 1989., Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom iz 2006. i Povelju Europske unije o temeljnim pravima]⁴.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova u potpunosti poštuju temeljna prava, uključujući pristup postupcima azila i ljudsko dostojanstvo, te posebnu pozornost posvećuju ranjivim osobama. Sve mjere koje poduzmu pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti moraju biti proporcionalne ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne smiju diskriminirati osobe ni po jednoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija u skladu s člankom 21. Povelje.

Pri obavljanju svojih zadaća i/ili izvršavanju svojih ovlasti članovi tima mogu poduzeti mjere kojima se zadire u temeljna prava i slobode samo ako je to nužno i proporcionalno ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti i te mjere moraju

⁴ Popis instrumenata uključuje najrelevantnije Konvencije UN-a i EKLJP čije su stranke sve države članice Europske unije i trebao bi se prilagoditi ovisno o njihovoj primjenjivosti u trećoj zemlji.

poštovati bit tih temeljnih prava i sloboda u skladu s primjenjivim međunarodnim pravom, pravom Unije i nacionalnim pravom.

Ta odredba primjenjuje se *mutatis mutandis* na sve osoblje [*relevantnih nacionalnih tijela treće zemlje*] koje sudjeluje u operativnoj aktivnosti.

3. Službenik za temeljna prava Agencije prati usklađenost svake operativne aktivnosti s primjenjivim standardima temeljnih prava. Službenik za temeljna prava ili njegov zamjenik može obavljati terenske posjete trećoj zemlji; osim toga, izdaje mišljenja o operativnim planovima i obavještava izvršnog direktora Agencije o mogućim kršenjima temeljnih prava povezanim s operativnom aktivnosti. [*Treća zemlja*] na zahtjev pruža potporu djelatnosti praćenja službenika za temeljna prava.
4. Stranke se slažu da će savjetodavnom forumu pružiti pravodoban i djelotvoran pristup svim informacijama koje se odnose na poštovanje temeljnih prava u vezi sa svakom operativnom aktivnošću provedenom na temelju ovog Sporazuma, među ostalim putem terenskih posjeta operativnom području.
5. Svakoj je stranci na raspolaganju mehanizam za podnošenje pritužbi radi rješavanja navoda o kršenjima temeljnih prava koje je za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma počinilo njezino osoblje u izvršavanju svojih službenih dužnosti.

Članak 9.

Promatrači za temeljna prava

1. Službenik za temeljna prava Agencije dodjeljuje barem jednog promatrača za temeljna prava svakoj operativnoj aktivnosti kako bi, među ostalim, pomagao koordinatoru i savjetovao ga.
2. Promatrač za temeljna prava prati poštovanje temeljnih prava i pruža savjete i pomoć u pogledu temeljnih prava pri pripremi, provedbi i evaluaciji relevantne operativne aktivnosti. To osobito uključuje:
 - (a) praćenje pripreme operativnih planova i izvješćivanje službenika za temeljna prava kako bi on obavio svoje zadaće kako je predviđeno Uredbom (EU) 2019/1896;
 - (b) vršenje posjeta mjestima, među ostalim na dugoročnoj osnovi, na kojima se odvijaju operativne aktivnosti;
 - (c) suradnju i povezivanje s koordinatorom te pružanje savjeta i pomoći koordinatoru;
 - (d) obavješćivanje koordinatora i izvješćivanje službenika za temeljna prava o svim pitanjima koja se odnose na moguća kršenja temeljnih prava povezana s operativnom aktivnosti; i

- (e) doprinos evaluaciji operativne aktivnosti iz članka 4. stavka 3. točke (i).
3. Promatrači za temeljna prava imaju pristup svim područjima na kojima se obavlja operativna aktivnost i svim dokumentima relevantnima za provedbu te aktivnosti.
 4. Dok se nalaze na operativnom području, promatrači za temeljna prava nose oznake koje jasno omogućuju njihovu identifikaciju kao promatrača za temeljna prava.

Članak 10.

Članovi tima

1. Članovi tima ovlašteni su obavljati zadaće opisane u operativnom planu.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima pridržavaju se zakona i drugih propisa [*treće zemlje*] te primjenjivog prava Unije i međunarodnog prava.
3. Članovi tima mogu obavljati zadaće i izvršavati ovlasti na državnom području [*treće zemlje*] samo na temelju uputa i u prisutnosti tijela za upravljanje granicama [*treće zemlje*]. [*Treća zemlja*] može ovlastiti članove tima za obavljanje posebnih zadaća i/ili izvršavanje posebnih ovlasti na svojem državnom području u odsutnosti svojih tijela za upravljanje granicama podložno suglasnosti Agencije ili matične države članice, ovisno o slučaju.
4. Članovi tima koji su statutarno osoblje Agencije pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti nose odoru stalnih snaga europske granične i obalne straže, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.

Članovi tima koji nisu statutarno osoblje Agencije pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti nose nacionalnu odoru, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.

Dok su na dužnosti, članovi tima na odorama nose i vidljivu oznaku za osobnu identifikaciju i plavu vrpču na rukavu s oznakama Europske unije i Agencije.

5. [*Treća zemlja*] ovlašćuje relevantne članove tima za obavljanje zadaća za vrijeme operativne aktivnosti koje iziskuju primjenu sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i druge opreme, u skladu s relevantnim odredbama operativnog plana.
 - Članovi tima koji su statutarno osoblje Agencije mogu nositi opremu, službeno oružje, streljivo i druga sredstva prisile podložno suglasnosti Agencije.

- Članovi tima koji nisu statutarno osoblje Agencije mogu nositi opremu, službeno oružje, streljivo i druga sredstva prisile podložno suglasnosti relevantne matične države članice.
6. Upotreba sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i druge opreme, izvršava se u skladu s nacionalnim pravom [*treće zemlje*] i u prisutnosti tijela za upravljanje granicama [*treće zemlje*]. [*Treća zemlja*] može ovlastiti članove tima za upotrebu sile u odsutnosti tijela za upravljanje granicama [*treće zemlje*].
- Za članove tima koji su statutarno osoblje Agencije takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijela za upravljanje granicama [*treće zemlje*] podliježe suglasnosti Agencije.
 - Za članove tima koji nisu statutarno osoblje Agencije takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijela za upravljanje granicama [*treće zemlje*] podliježe suglasnosti relevantne matične države članice.

Svaka upotreba sile članova tima mora biti nužna i proporcionalna i u potpunosti u skladu s primjenjivim pravom Unije, međunarodnim i nacionalnim pravom, uključujući osobito zahtjeve utvrđene u Prilogu V. Uredbi (EU) 2019/1896.

7. Agencija prije raspoređivanja članova tima obavještava [*treću zemlju*] o službenom oružju, streljivu i drugoj opremi koju članovi tima mogu nositi na temelju stavka 5. ovog članka. [*Treća zemlja*] može zabraniti nošenje određenog službenog oružja, streljiva i druge opreme ako se na temelju njezina prava jednaka zabrana primjenjuje na njezina vlastita tijela za upravljanje granicama. [*Treća zemlja*] prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Agenciju o dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima njihove upotrebe. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje državama članicama.

[*Treća zemlja*] poduzima potrebne mjere za izdavanje svih potrebnih dozvola za oružje i olakšavanje uvoza, izvoza, prijevoza i skladištenja oružja, streljiva i druge opreme na raspolaganju članovima tima kako zatraži Agencija.

8. Službeno oružje, streljivo i oprema mogu se upotrijebiti u skladu s nacionalnim pravom [*treće zemlje*], poštujući relevantna načela međunarodnog prava i prava Unije, u slučaju zakonite samoobrane i zakonite obrane članova timova ili drugih osoba.
9. [*Treća zemlja*] može članovima tima omogućiti uvid u svoje nacionalne baze podataka ako je to potrebno za ispunjenje operativnih ciljeva utvrđenih u operativnom planu. [*Treća zemlja*] vodi računa o tome da na učinkovit i djelotvoran način omogući pristup tim bazama podataka.

[*Treća zemlja*] prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Agenciju o nacionalnim bazama podataka koje se mogu provjeravati.

Članovi tima imaju uvid samo u one podatke koji su potrebni za obavljanje njihovih zadaća i izvršavanje njihovih ovlasti. Pristup bazama podataka omogućuje se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom [*treće zemlje*] o zaštiti podataka i ovim Sporazumom.

10. Za provedbu operativnih aktivnosti [*treća zemlja*] raspoređuje službenike [*nacionalnih tijela treće zemlje koja su nadležna za nadzor državne granice*] koji mogu i žele komunicirati na radnom jeziku Agencije da obavljaju koordinacijsku ulogu u ime [*treće zemlje*].

Članak 11.

Povlastice i imuniteti vlasništva, sredstava,

imovine i operacija Agencije

1. Svi prostori i zgrade Agencije u [*trećoj zemlji*] nepovredivi su. Izuzeti su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja.
2. Vlasništvo i imovina Agencije, uključujući prijevozna sredstva, komunikaciju, arhive, svu prepisku, dokumente, osobne isprave i finansijsku imovinu, nepovredivi su.
3. Imovina Agencije uključuje imovinu u vlasništvu, suvlasništvu, čarteru ili najmu države članice i ponuđenu Agenciji. Po ukrcanju predstavnika nadležnih nacionalnih tijela ona se tretira kao imovina u državnoj službi i odobrava u tu svrhu.
4. U odnosu na Agenciju ne mogu se poduzeti nikakve mjere izvršenja. Vlasništvo i imovina Agencije ne podliježu nikakvoj administrativnoj ili pravnoj mjeri ograničavanja. Vlasništvo Agencije ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga.
5. [*Treća zemlja*] dopušta ulazak i udaljšavanje predmeta i opreme koje je Agencija rasporedila u [*treću zemlju*] u operativne svrhe.
6. Agencija je oslobođena svih carina, zabrana i ograničenja pri uvozu i izvozu na predmete namijenjene njezinoj službenoj upotrebi.

Članak 12.

Povlastice i imuniteti članova tima

1. Članovi tima ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku uhićenja ili zadržavanja u [trećoj zemlji] ili od strane tijela [treće zemlje].
2. Članovi tima ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku istrage ili sudskog postupka u [trećoj zemlji] ili od strane tijela [treće zemlje], osim u okolnostima iz stavaka 3. i 4. ovog članka.
3. Članovi tima uživaju imunitet od kaznenog progona u [trećoj zemlji] u svim okolnostima.

Imunitet od kaznenog progona u [trećoj zemlji] članova tima koji su članovi statutarnog osoblja Agencije može ukinuti izvršni direktor Agencije.

Imunitet od kaznenog progona u [trećoj zemlji] članova tima koji nisu članovi statutarnog osoblja Agencije mogu ukinuti nadležna tijela matične države članice određenog člana.

Takvo ukidanje imuniteta mora biti izričito i u pisanom obliku.

4. Članovi tima uživaju imunitet od građanske i upravne sudbenosti [treće zemlje] u odnosu na sva djela koja počine pri obavljanju svojih službenih dužnosti.

Ako se protiv člana tima pokrene bilo kakav parnični ili administrativni postupak pred bilo kojim sudom [treće zemlje], nadležna tijela [treće zemlje] o tome bez odgađanja obavješćuju izvršnog direktora Agencije.

Prije pokretanja takvog postupka pred sudom izvršni direktor Agencije potvrđuje sudu jesu li članovi tima predmetno djelo počinili pri obavljanju svojih službenih dužnosti. Ako je djelo počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se ne pokreće. Ako djelo nije počinjeno pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se može nastaviti. Potvrda izvršnog direktora Agencije obvezujuća je za sudstvo [treće zemlje], koje je ne može osporavati.

Ako članovi tima pokrenu postupak, ne mogu se pozvati na imunitet od sudbenosti u pogledu bilo kakve protutužbe izravno povezane s glavnom tužbom.

5. Prostor, uključujući stambene prostore, prijevozna sredstva, komunikacija i vlasništvo, uključujući svu prepisku, dokumente, osobne isprave i imovinu članova tima, nepovredivi su, osim u slučaju mjera izvršenja kako su dopuštene u skladu sa stavkom 9. ovog članka.

6. [Treća zemlja] odgovorna je za svu štetu koju članovi tima prouzroče trećim stranama pri obavljanju svojih službenih funkcija.
7. Ako je takva šteta izazvana krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije izazvana pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji je član statutarnog osoblja Agencije, [treća zemlja] može zatražiti, preko izvršnog direktora Agencije, da štetu nadoknadi Agencija.

Ako je takva šteta izazvana krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije izazvana pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji nije član statutarnog osoblja Agencije, [treća zemlja] može zatražiti, preko izvršnog direktora Agencije, da štetu nadoknadi predmetna matična država članica.
8. Članovi tima nisu dužni svjedočiti u sudskim postupcima u [trećoj zemlji].
9. U odnosu na članove tima ne smiju se poduzimati nikakve mjere izvršenja, osim ako su protiv njih pokrenuti parnični postupci koji nisu povezani sa službenim funkcijama. Imovina članova tima za koju izvršni direktor Agencije potvrdi da je potrebna za obavljanje njihovih službenih dužnosti ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga. Članovi tima u parničnim postupcima ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu njihove osobne slobode, kao ni drugim mjerama ograničavanja.
10. Kad je riječ o uslugama pruženima Agenciji, na članove tima ne primjenjuju se odredbe o socijalnom osiguranju koje u [trećoj zemlji] mogu biti na snazi.
11. Plaća i prihodi koje članovima tima za rad u [trećoj zemlji] isplaćuju Agencija i/ili matične države članice, kao i svi prihodi koje članovi tima primaju izvan [treće zemlje], ne oporezuju se ni u kojem obliku u [trećoj zemlji].
12. [Treća zemlja] dopušta unos predmeta za osobnu upotrebu članovima tima i odobrava izuzeće od svih carina, poreza i povezanih naknada, osim naknada za skladištenje, prijevoz i slične usluge u vezi s takvim predmetima. [Treća zemlja] dopušta i izvoz takvih predmeta.
13. Osobna prtljaga članova tima izuzeta je od pregleda sve dok ne postoje ozbiljni razlozi za pretpostavku da sadržava predmete koji nisu namijenjeni njihovoj osobnoj upotrebi ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom ili predmete koji podliježu propisima [treće zemlje] o karanteni. Pregled takve osobne prtljage obavlja se isključivo u prisutnosti dotičnih članova tima ili ovlaštenog predstavnika Agencije.
14. Agencija i [treća zemlja] imenuju kontaktne točke koje su dostupne u svakom trenutku i koje su odgovorne za razmjenu informacija i trenutačna djelovanja koja treba poduzeti ako djelo koje počini član tima može tvoriti povredu kaznenog prava,

kao i za razmjenu informacija i operativne aktivnosti u vezi sa svim parničnim i administrativnim postupcima protiv člana tima.

Dok nadležna tijela matične države članice ne poduzmu mjere, Agencija i [*treća zemlja*] pomažu jedna drugoj u provedbi svih potrebnih istraga svakog navodnog kaznenog djela u pogledu kojeg Agencija ili [*treća zemlja*] ili obje imaju interes, u identifikaciji svjedoka i u prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjev za dobivanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s navodnim kaznenim djelom. Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovom vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

Članak 13.

Ozlijeđeni ili preminuli članovi tima

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12. izvršni direktor ima pravo preuzeti odgovornost za repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima i njihove osobne imovine te u tu svrhu poduzeti odgovarajuće mjere.
2. Autopsija se obavlja na preminulom članu tima samo uz izričitu privolu predmetne matične države članice i u prisutnosti predstavnika Agencije i/ili predmetne matične države članice.
3. [*Treća zemlja*] i Agencija surađuju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi osigurale brzu repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima.

Članak 14.

Akreditacijska isprava

1. Agencija svakom članu tima izdaje ispravu na [*službenom jeziku treće zemlje*] i na radnom jeziku Agencije radi njegove identifikacije pred nacionalnim tijelima [*treće zemlje*] te kao dokaz da nositelj ima pravo obavljati zadaće i izvršavati ovlasti iz članka 10. ovog Sporazuma i operativnog plana („akreditacijska isprava”).
2. Akreditacijska isprava uključuje sljedeće informacije o članu osoblja: ime i državljanstvo, čin ili naziv radnog mjesta, noviju digitalnu fotografiju i zadaće koje je ovlašten obavljati za vrijeme raspoređivanja.
3. Za potrebe identifikacije pred nacionalnim tijelima [*treće zemlje*] članovi tima dužni su u svakom trenutku imati kod sebe akreditacijsku ispravu.
4. [*Treća zemlja*] priznaje da se akreditacijskom ispravom, zajedno s valjanom putnom ispravom, članu tima omogućuje ulazak u [*treću zemlju*] i boravak u njoj bez potrebe za vizom, prethodnim odobrenjem ili bilo kojom drugom ispravom do dana njezina isteka.

5. Akreditacijska isprava vraća se Agenciji po završetku raspoređivanja. Nadležna tijela [*treće zemlje*] obavještavaju se o tome.

Članak 15.

Primjena na osoblje Agencije koje nije raspoređeno kao članovi tima

Članci 12., 13. i 14. primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve osoblje Agencije raspoređeno u [*treću zemlju*] koje nije raspoređeno kao članovi tima, uključujući promatrače za temeljna prava i statutarno osoblje Agencije raspoređeno u područne urede.

Članak 16.

Zaštita osobnih podataka

1. Osobni podaci smiju se priopćivati samo ako je to nužno za provedbu ovog Sporazuma od strane nadležnih tijela [*treće zemlje*] ili Agencije. Obrada osobnih podataka koju provodi tijelo u određenom slučaju, uključujući prijenos tih osobnih podataka drugoj stranci, podliježe pravilima o zaštiti osobnih podataka koji se primjenjuju na to tijelo. Stranka osigurava sljedeće minimalne zaštitne mjere kao preduvjet za svaki prijenos podataka:
 - (a) osobni podaci moraju biti zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika;
 - (b) osobni podaci moraju se prikupljati za posebne, izričite i zakonite svrhe provedbe ovog Sporazuma, a ni tijelo koje ih je poslalo ni tijelo koje ih je primilo ne smiju ih dodatno obrađivati na način koji nije u skladu s tom svrhom;
 - (c) osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe radi kojih se prikupljaju i/ili u koje se dalje obrađuju; osobito, osobni podaci koji se priopćuju u skladu s primjenjivim pravom tijela koje je poslalo podatke mogu se odnositi samo na sljedeće:
 - [*Popis kategorija podataka koji se mogu razmjenjivati i svrhe u koje se mogu obrađivati i prenositi*]
 - (d) osobni podaci moraju biti točni i, prema potrebi, ažurni;
 - (e) osobni podaci moraju se čuvati u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih su osobni podaci prikupljeni ili radi kojih se dalje obrađuju;

- (f) osobni podaci moraju se obrađivati na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uzimajući u obzir posebne rizike obrade, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja, primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera („povreda podataka”); stranka koja je primila podatke poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje svake povrede podataka i obavještava stranku koja je poslala podatke o takvoj povredi bez nepotrebnog odlaganja i unutar 72 sata;
- (g) i tijelo koje je poslalo podatke i tijelo koje ih je primilo dužni su poduzeti sve potrebne mjere da bez odgode osiguraju ispravljanje ili brisanje, prema potrebi, osobnih podataka ako obrada podataka nije u skladu s odredbama ovog članka, a posebno ako ti podaci nisu primjereni, relevantni ili točni ili ako su preopsežni u odnosu na svrhu obrade. To uključuje obavješćivanje druge stranke o svakom ispravljanju ili brisanju;
- (h) tijelo koje je primilo podatke dužno je na zahtjev obavijestiti tijelo koje je poslalo podatke o načinu upotrebe dostavljenih podataka;
- (i) osobni podaci smiju se prenositi isključivo sljedećim nadležnim tijelima:
 - [Popis tijela i opseg njihovih kompetencija]Za daljnji prijenos podataka drugim tijelima potrebno je prethodno odobrenje tijela koje je podatke poslalo;
- (j) tijela koja šalju podatke i tijela koja primaju podatke dužna su voditi pisanu evidenciju o davanju i primanju osobnih podataka;
- (k) uspostavlja se neovisan nadzor kako bi se pratila usklađenost sa zaštitom podataka, među ostalim kako bi se izvršila inspekcija takve evidencije; ispitanici imaju pravo podnijeti pritužbe nadzornom tijelu i primiti odgovor bez nepotrebnog odlaganja;
- (l) ispitanici imaju pravo primiti informacije o obradi njihovih osobnih podataka, pristupiti takvim podacima i ispraviti ili izbrisati netočne ili nezakonito obrađene podatke, podložno nužnim i proporcionalnim ograničenjima zbog važnih razloga od javnog interesa;
- (m) ispitanici imaju pravo na učinkovitu upravnu i sudsku zaštitu za kršenje prethodno navedenih zaštitnih mjera.

2. Svaka stranka provodit će periodična preispitivanja svojih politika i postupaka kojima se provodi ova odredba. Na zahtjev druge stranke stranka koja je primila zahtjev preispitat će svoje politike i postupke obrade osobnih podataka kako bi utvrdila i potvrdila da se zaštitne mjere u ovoj odredbi učinkovito primjenjuju.

Rezultati preispitivanja priopćit će se stranci koja je zatražila preispitivanje u razumnom roku.

3. Mjere za zaštitu podataka na temelju ovog Sporazuma podlijevat će nadzoru koji provodi Europski nadzornik za zaštitu podataka i [*neovisno javno tijelo ili drugo nadležno nadzorno tijelo u trećoj zemlji*].
4. Stranke će surađivati s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka kao nadzornim tijelom Agencije.
5. Po završetku svake operativne aktivnosti stranke sastavljaju zajedničko izvješće o primjeni ovog članka. To se izvješće dostavlja službeniku za temeljna prava Agencije i službeniku za zaštitu podataka, kao i [*relevantnom tijelu treće zemlje*].

Članak 17.

Razmjena klasificiranih i osjetljivih neklasificiranih podataka

1. Svaka razmjena, dijeljenje ili širenje klasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma obuhvaćeno je zasebnim administrativnim sporazumom sklopljenim između Agencije i [*treće zemlje*] koji podliježe prethodnom odobrenju Europske komisije.
2. Za svaku razmjenu osjetljivih neklasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma vrijedi sljedeće:
 - (a) njome upravlja Agencija u skladu s člankom 9. stavkom 5. Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443⁵;
 - (b) stranka koja je primila podatke osigurava njihovu zaštitu na razini koja je u skladu s razinom zaštite mjerama koje je stranka koja je poslala podatke primijenila na te podatke u smislu povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti;
 - (c) provodi se putem sustava za razmjenu informacija koji ispunjava kriterije dostupnosti, povjerljivosti i cjelovitosti za osjetljive neklasificirane podatke, kao što je komunikacijska mreža iz članka 14. Uredbe.
3. Stranke će se pridržavati prava intelektualnog vlasništva povezanih sa svim podacima koji se obrade u okviru ovog Sporazuma.

Članak 18.

Odluka o suspenziji, prekidu i/ili

⁵ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL L 72, 17.3.2015., str. 41.).

opozivanju financiranja operativne aktivnosti

1. Ako uvjeti za provedbu operativne aktivnosti više nisu ispunjeni, izvršni direktor Agencije prekida tu operativnu aktivnost nakon što o tome u pisanom obliku obavijesti [*treću zemlju*].
2. Ako [*treća zemlja*] ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana, izvršni direktor Agencije može opozvati financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendirati ili prekinuti nakon što o tome u pisanom obliku obavijesti [*treću zemlju*].
3. Ako nije moguće zajamčiti sigurnost sudionika u operativnoj aktivnosti raspoređenog u [*treću zemlju*], izvršni direktor Agencije može suspendirati ili prekinuti relevantnu operativnu aktivnost ili njezine aspekte.
4. Ako izvršni direktor Agencije smatra da je došlo do kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite koja su po svojoj naravi ozbiljna ili za koja je vjerojatno da će se nastaviti u vezi s operativnom aktivnosti provedenom na temelju ovog Sporazuma ili da će do njih doći, on opoziva financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendira ili prekida nakon što o tome obavijesti [*treću zemlju*].
5. [*Treća zemlja*] može zatražiti od izvršnog direktora Agencije da suspendira ili prekine operativnu aktivnost ako član tima ne poštuje odredbe ovog Sporazuma ili operativnog plana. Takav zahtjev sastavlja se u pisanom obliku i obrazlaže.
6. Suspendacija, prekid ili opozivanje financiranja na temelju ovog članka stupa na snagu od datuma obavještanja [*treće zemlje*]. To ne utječe na prava ili obveze koji su proizašli iz primjene ovog Sporazuma ili operativnog plana prije takve suspendacije, prekida ili opozivanja financiranja.

Članak 19.

Borba protiv prijevare

1. [*Treća zemlja*] bez odlaganja obavještava Agenciju, Ured europskog javnog tužitelja i/ili Europski ured za borbu protiv prijevara ako postane svjesna postojanja vjerodostojnih navoda o prijevarama, korupciji ili drugim nezakonitim aktivnostima koje mogu utjecati na interese Europske unije.
2. Ako se takvi navodi odnose na sredstva Europske unije isplaćena u vezi s ovim Sporazumom, [*treća zemlja*] dužna je pružiti svu potrebnu pomoć Europskom uredu za borbu protiv prijevarama i/ili Uredu europskog javnog tužitelja u vezi s istražnim aktivnostima na svojem državnom području, uključujući omogućavanje informativnih razgovora, provjera i inspekcija na terenu (uključujući pristup informacijskim sustavima i bazama podataka u [*trećoj zemlji*]) i omogućavanje

pristupa svim relevantnim informacijama u vezi s tehničkim i financijskim upravljanjem pitanjima koja Europska unija financira djelomično ili u potpunosti.

Članak 20.

Provedba ovog Sporazuma

1. Za *[treću zemlju]* ovaj Sporazum provodi [...].
2. Za Europsku uniju ovaj Sporazum provodi Agencija.

Članak 21.

Rješavanje sporova

1. Sve sporove koji proizađu u vezi s primjenom ovog Sporazuma zajedno ispituju predstavnici Agencije i nadležnih tijela *[treće zemlje]*.
2. Ako se prethodno ne postigne dogovor, sporovi povezani s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma rješavaju se isključivo pregovorima između stranaka.

Članak 22.

Stupanje na snagu, izmjena, trajanje,

suspenzija i otkazivanje Sporazuma

1. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju stranaka u skladu s njihovim unutarnjim pravnim postupcima. Stranke obavješćuju jedna drugu o završetku postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji stranke jedna drugu obavijeste o okončanju internih pravnih postupaka u skladu sa stavkom 1. ovog članka.
3. Ovaj Sporazum može se izmijeniti isključivo pisanim putem zajedničkim dogovorom stranaka.
4. Ovaj se Sporazum sklapa na neograničeno razdoblje. Sporazum se može otkazati ili suspendirati pisanim sporazumom između stranaka ili ga može jednostrano otkazati ili suspendirati svaka stranka.

U slučaju jednostranog otkazivanja ili suspenzije stranka koja želi otkazati ili suspendirati sporazum o tome u pisanom obliku obavješćuje drugu stranu. Jednostrano otkazivanje ili suspenzija ovog Sporazuma stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je obavijest priopćena.

5. Obavijesti u skladu s ovim člankom dostavljaju se, za Europsku uniju, Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, a za *[treću zemlju]* *[potrebno je utvrditi]*.

Sastavljeno na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i [*službenom jeziku treće zemlje*], pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

Potpisi.